

VOL-HOL OPBOUWEN of KURINUKI

Deze manier van opbouwen is vooral geschikt als men expressievere werken wil maken, ontstaan vanuit een directe handeling. Het is een manier die op het eerste gezicht meer doet denken aan het opbouwen van een beeld zoals dat gedaan wordt in een atelier beeldhouwen (subtractief of materiaal wegnemen om tot een vorm te komen). We vertrekken dus van een vol blok klei en gaan daarop inwerken, we zullen dus niet opbouwen met toetsen of worsten klei. We bouwen vol op en hollen daarna uit.

Kernwoorden

Textuur, expressie, handeling, actie, indruk, sporen, littekens, mineralen, ritme, plooien, rimpels, zwaartekracht, opblazen, scheuren, vouwen, slaan, vallen, ...

Benodigheden

Klei, textuur materiaal, slaghout (houten latten, balkjes met textuur), paletmessen, miretten, getorste snijdraad, stukken plastic folie van verschillende diktes en hardheden, stukken plastic folie met textuur (versmolten wikkel folie), stukken stof met of zonder textuur, netten, touwen, ...

Vormgeven van de klei

Je neemt een vol stuk klei, zo groot als je het werk wil maken. Sla of gooi het in de basisvorm die je wil of vertrek gewoon van de vierkante vorm van je pak klei. Door te slaan, te gooien, textuur gereedschap te gebruiken vorm je je stuk klei. Bekijk tussendoor de vormen en texturen die ontstaan goed. Elke handeling brengt verandering in textuur en vorm! Door goed waar te nemen kun je beslissen wanneer te stoppen als je een vorm en textuur hebt die boeiend is voor jou. Is het resultaat niet boeiend genoeg ga dan gewoon door, je kan doorwerken zolang de klei zacht is. Onthoudt je werkwijze door tussendoor te noteren en/of te fotograferen, welke handelingen en textuur materialen je hebt gebruikt. Zo kun je die werkwijze later nog herhalen!

Doorsnijden en uithollen

Als het werk lederhard (opgesteven maar nog bewerkbaar) is geworden kun je het op een kussen leggen en zoeken waar je je werk het best doorsnijdt. De lederharde klei zal zich redelijk makkelijk laten snijden zonder te vervormen maar ook de texturen zijn niet meer zo gevoelig en verdragen een zachte druk. Blijf wel voorzichtig, test eerst uit hoe hard je kan manipuleren zonder de textuur te beschadigen. Ondersteun je werk tijdens het werken met een stuk foam of een kussen.

Als je beslist hebt waar je het best snijdt zodat je de textuur kan behouden zonder teveel te moeten retoucheren kun je met een scherp mes of je klei-snijdraad het werk open maken. Als het werk open is kun je beginnen met het uithollen met je mirette. De uitgeholde klei bewaar je om te herkneden en een ander werk mee te maken of met die reepjes maak je direct een nieuw werk. Voel goed tijdens het uithollen dat je je wand dikte consequent en gelijk maakt! Vermijdt dunne plekken of gaten. Zit je toch eens te diep dan probeer je met wat water of slib dat stuk weer te monteren in de plek waaruit het kwam.

Als de twee helften goed zijn uitgehold kun je ze met krasjes en slib weer aan elkaar vast maken. Zo krijg je weer een gesloten vorm die functioneert als een sculpturale vorm. Vergeet geen gaatje te prikken zodat de lucht kan ontsnappen. Wil je van je twee helften een doos-vorm maken dan werk je de binnenkant af en boetseer je een slot zodat de twee helften sluiten en op elkaar passen.

Sculpturale doosvorm

Hier gaan we expressie in vorm en textuur onderzoeken met een extra moeilijkheid; waar snijden we de vorm open om een sluitend en goed functionerend deksel te maken. Het is de bedoeling om de naad zo onzichtbaar mogelijk te maken of misschien juist zichtbaar als beeldend element? Gaat de naad mee met de textuur of er tegenin?

Het beeldmateriaal is van de keramist Zac Spates, in de bronvermelding zie je de link naar het oorspronkelijk artikel.

Neem een stuk klei van de gewenste grootte en sla het ruwweg in vorm.

Bewerk het op oppervlak tot je tevreden bent over de textuur en expressie van de huid.

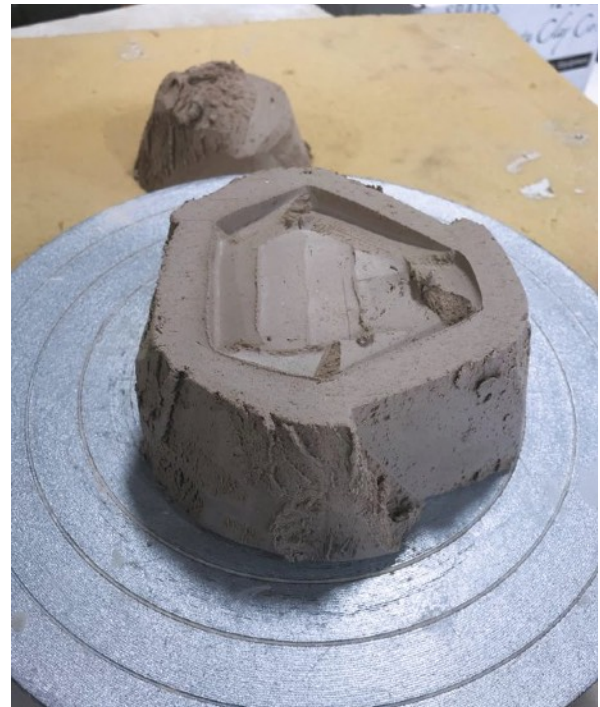
Laatste inspectie van vorm en textuur.

Twee stenen dienen als geleider voor de snijdraad tijdens het doorsnijden van de vorm.

De vorm is doorgesneden en klaar om te openen.

Teken de dikte van de wand af en begin uit te hollen met een mirette.

Hol verder uit en bepaal de diepte, zorg dat de bodem en de wand gelijk van dikte zijn.

Werk de binnenkant af met boetseerhoutjes.

Boetseer in het deksel een flens die in de doos past en de twee helften op hun plaats houden. Controleer of de twee helften goed passen en redelijk vast zitten zonder teveel speling. Controleer de naad.

Suggestie van hoe de doos-vorm eruit kan zien na het glazuren en bakken. (Hier houtstook of asglazuur).

Kunstenaars

Enkele kunstenaars die vol/hol werken zijn; Beth Cavener, Camille Viot, Icaro Maiterena, David Binns, Rachel Grimshaw, Kaneta Masanao, Jonathan Cross, Simon Kidd, Icaro Maiterena, Matsuzaki Ken, Eddie Curtis,...

Tips

Verder kun je de zoektermen vol opbouwen en uithollen of de Japanse variant "Kurinuki" ingeven in Google. Als je afbeeldingen zoekt dan zul je veel geslaagde en minder geslaagde voorbeelden vinden. Haal ook inspiratie uit je eigen handeling (kijk goed naar wat er ontstaat in je handen, je eigen toets, je eigen gereedschappen), vormen uit de natuur (zaden, vruchten, noten, pollen, koraal, keien, ...). Verzamel beeldmateriaal en hou het bij in je schets/werkboek.

Bronnen

"Handboek voor de Pottenbakker", Josie Warshaw, R&B 2001

"The ceramic process", EKWC, Anton Reijnders, A&C Black, PENN, 2005

<https://ospreystudios.org/2015/03/15/how-to-make-abstract-sculpture-in-clay-working-solid-and-hollowing-out/>

<http://ceramicartsdaily.org/>

<http://www.ceramicstoday.com/>

https://ceramicartsnetwork.org/daily/ceramic-art-and-artists/ceramic-sculpture/how-to-use-the-subtractive-sculpture-technique-to-create-a-box/?utm_source=WhatCountsEmail&utm_medium=CAN%20ListCAN%20Daily&utm_campaign=03_25_19_Daily

<https://ceramicartsnetwork.org/pottery-making-illustrated/pottery-making-techniques/handbuilding-techniques/kurinuki-curious/>

<https://nl.pinterest.com/cassiusclay2015/kurinukivol-opbouwen-en-uithollen/>

VOL-HOL OPBOUWEN PRAKTIJK

Oefening 1 komvorm

Kurinuki komvorm, denk aan een Japanse theekom of “Chawan”, Bonsai schaal, ...

We vertrekken van een hoeveelheid klei die naar ons gevoel de goede grootte heeft van een theekom. Een hoeveelheid die goed in de hand ligt. Je kunt deze klomp klei al wat voorvormen in een vorm die je voor ogen hebt. Daarna kun je beginnen bewerken. Het is de bedoeling om boeiende texturen te bekomen door te slaan, te kappen, te duwen met textuur gereedschap. Daarnaast kun je klei wegnemen met paletmessen en miretten. Dit is ook een waarnemingsoefening. Kijk goed wat er ontstaat! Is het boeiend? Wanneer stop je? Hou ook de algehele vorm in de gaten. Noteer wat boeiend is zodat je het niet vergeet.

Op een aangekondigd moment zullen we de werken bespreken, maar niet oordelen of het goed/slecht is. We zullen het hebben over waaraan ze ons doen denken, we zullen associëren, benoemen wat we zien en mogelijkheden aanhalen voor verdere bewerkingen of stappen.

Wat is je inspiratie, verzamel beeldmateriaal in je schets- of werkboek.

<https://nl.pinterest.com/cassiusclay2015/chawantheekom/>

<https://nl.pinterest.com/cassiusclay2015/kurinukivol-opbouwen-en-uthollen/>

<https://www.instagram.com/p/B6lSCFRAUn2/>

Oefening 2 sculpturale vorm/doosvorm

We verdelen een volledig pak klei in drie stukken, niet gelijk, van kleiner naar groter. Deze volle stukken klei geef je vorm door ze te laten vallen, erop te slaan met zelf gevonden of gemaakt gereedschap. Onderzoek het verband tussen gereedschap en kracht waarmee je inwerkt op de klei. Texturen kun je ook maken door je klei in te pakken in stof of plastic van verschillende stevigheid. Als je hierop slaat zul je zien dat we weer een heel ander arsenaal van texturen kan bereiken. Je kan ook texturen bekomen door de klei te wringen in een doek of stuk stof.

In tweede instantie kun je texturen bekomen door klei weg te nemen. Dit kun je doen door in de klei te snijden met een al dan niet getorste snijdraad, of te werken met een mes, paletmes of ander snijdend gereedschap zoals miretten.

Neem geregeld afstand om te kijken, wanneer stop je met de bewerkingen? Wanneer stop je en waarom? Vergeet op het eind van de les niet voldoende in te pakken. Laat opstijven en controleer op tijd of de klei klaar is om door te snijden en uit te hollen. Is de vorm eerder een sculptuur of leent het zich meer tot een doos-vorm?

Als je vormen genoeg opgesteven zijn aan de buitenkant maar nog voldoende zacht binnenin kun je kijken waar je het best de opening maakt om de vorm uit te hollen met je mirette. Behandel de vorm met zachtheid, Je zou de textuur zacht moeten kunnen vastnemen zonder dat je die beschadigt of indrukt. Gebeurt dit wel dan is de vorm nog te zacht en moet je hem nog wat verder laten opstijven. Je kan het uithollen ook helpen door te werken op een dik stuk schuim zoals een stuk van een oude matras of kussen.

Wat is je inspiratie, verzamel beeldmateriaal in je schets- of werkboek.

<https://nl.pinterest.com/cassiusclay2015/kurinukivol-opbouwen-en-uthollen/>
https://www.youtube.com/watch?v=HaE5YKjnC5U&feature=emb_title

https://www.instagram.com/curtis_eddie/
<https://www.instagram.com/icaromaiterena/>
<https://www.instagram.com/akirasatake/>

Eddie Curtis

Icaro Maiterena

Akira Satake